

آرمان‌های سیاسی

برتراند راسل
ترجمه‌ی ارجام عموی فومنی

Political Ideals

Bertrand Russell

آرمان‌های سیاسی

آرمان‌های سیاسی

برتراند راسل

ترجمه‌ی ارحام عمومی فاضلی

ویرایش: تحریریه‌ی نشر مرکز

حروفچینی، نمونه‌خوانی، صفحه‌آرایی، پیش‌نویس: نشر مرکز

طرح جلد: فریبا معزی

چاپ اول ۱۳۹۸، شماره‌ی نشر ۱۳۴۳، ۱۲۰۰

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۱۳-۴۵۹-۵

نشر مرکز: تهران، خیابان دکتر فاطمی، روبه‌روی هتل لاس، خیابان باطاهر، شماره‌ی ۸

تلفن: ۸۸۹۷۰۴۶۲-۳ فاکس: ۸۸۹۶۵۱۶۹

ایمیل: info@nashr-e-markaz.com

www.nashr-e-markaz.com

همه‌ی حقوق چاپ و نشر این ترجمه برای نشر مرکز محفوظ است.
بکثیر، انتشار و بازنویسی این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه، از جمله فتوکپی، سرونیک، ضبط و ذخیره در سیستم‌های بازیابی و پخش بدون دریافت مجوز قبلی و کتبی از ناشر مجاز نیست.
این اثر تحت حمایت «قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ایران» قرار دارد.

- سرشناسه راسل برتراند، ۱۸۷۲-۱۹۷۰ م. Russell, Bertrand ● عنوان و نام پدیدآور آرمان‌های سیاسی / برتراند راسل، ترجمه‌ی ارحام عمومی فاضلی ● مشخصات ظاهری ۹۶ ص. ● یادداشت عنوان اصلی: Political Ideals. c 1917
- موضوع علوم سیاسی - اقتصاد - سوسیالسم - فردگرایی ● شناسه‌ی افزوده عمومی فاضلی، ارحام، ۱۳۶۵ - مترجم
- رده‌بندی کنگره JC ۲۵۸ ● رده‌بندی دیویی ۳۲۰ ● شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی ۵۹۸۸۸۴۲

فهرست

۷	یادداشت مترجم
۱۱	فصل یک: آرمان‌های سیاسی
۲۹	فصل دو: سرمایه‌داری و نظام پرداخت مستمزد
۴۵	فصل سه: خطرهای موجود در سوسیالیسم
۵۹	فصل چهار: آزادی فردی و نظارت عمومی
۷۷	فصل پنج: استقلال ملی و فراملی‌گرایی
	واژه‌نامه
۹۰	انگلیسی — فارسی
۹۳	فارسی — انگلیسی
۹۵	نمایه

یادداشت مترجم

جوزف استیگلیتز اقتصاددان برشناس و برنده‌ی جایزه‌ی نوبل، در یادداشتی در مه ۲۰۱۹ می‌گوید: «در ۴۰ سال گذشته، ایالات متحده و دیگر اقتصادهای پیشرفته برنامه‌ی اقتصادی بازار آزاد شامل مالیات‌های پایین، مقررات‌زدایی و کاهش برنامه‌های اجتماعی را به‌گداز کرده‌اند. دیگر شکی نیست که این رهیافت شکست فزاینده‌ی خورده است؛ تنها پرسش این است که بعد از آن چه خواهد آمد و باید بیاید.» این نخستین باری است که استیگلیتز چنین ادعاهایی را مطرح می‌کند و از این حیث به هیئت مدیره‌ی آنها هم نبوده است. برای مثال، پل کروگمن از دیگر برندگان جایزه‌ی نوبل در رشته‌ی اقتصاد، در یادداشتی در نیویورک تایمز به تاریخ ۳۰ آگوست ۲۰۱۸ می‌نویسد: «زمانی این پرسش که چه کسانی از رشد اقتصادی منتفع می‌شوند از نظر تاریخی به نظر نمی‌آمد، چرا که درآمد تقریباً برای همگان رشد مداومی داشت. اما به نظر می‌رسد از دهه‌ی ۱۹۷۰ پیوند بین رشد کل اقتصاد و درآمدهای فردی برای بسیاری از آمریکایی‌ها قطع شده است. از یک سو، مزدها برای خیلی‌ها راکد مانده است؛ به لحاظ اثر تورم، میانه‌ی مزد کارگرِ مرد اکنون کمتر از سال

۱۹۷۹ است. از سوی دیگر، درآمد بعضی افراد خیلی بیش از درآمد کل ملت رشد داشته است.^۱

شگفت‌انگیز نیست که نابرابری فزاینده‌ی اقتصادی با نابرابری در قدرت سیاسی همراه بوده است. پژوهشگرانی از دانشگاه‌های پرینستون و نورث‌وسترن در مقاله‌ای که در سال ۲۰۱۴ انتشار یافته می‌گویند «نکته‌ی اصلی که تحقیق ما آشکار می‌سازد این است که نخبگان اقتصادی و گروه‌های سازمان یافته‌ای که منافع شرکت‌ها را نمایندگی می‌کنند اثرگذاری مستقل چشم‌گیری بر سیاست‌های دولت آمریکا می‌گذارند، در حالی که شهروندان عادی، رگروه‌های فشار مبتنی بر توده‌ی مردم یا هیچ تأثیر مستقلی ندارند یا تأثیر اندک است.^۲» بعضی متفکرین برای نام نهادن بر این ساختار، به جی «موکراسی»، اصطلاحات «اولیگارشی»، «پلوتوکراسی» یا «نئودموکراسی» را پیشنهاد می‌دهند. نوآم چامسکی به تبعیت از کونور گیتی، پژوهشگر حقوق، «دموکراسی» را «شریک نتولیرالیسم» معرفی می‌کند، «سیستمی که در آن عدالت از کسی از آزادی بهره‌منداند و امنیت در کامل‌ترین معنایش تنها در دسترس نخبگان است، اما درون سیستمی از حقوق صوری عام‌تر.^۳»

با ملاحظه‌ی این قبیل واقعیات گاه بسیار تاسف‌ناک در جوامع دور و نزدیک پی می‌بریم که مسأله‌ی ساختارهای سیاسی و اقتصادی، مطلقاً، حداقل در مرحله‌ی فهم عمومی و پیاده‌سازی، همچنان مسأله‌ای رنده و واحد اهمیت فراوان است. «آرمان‌های سیاسی» راسل، این فیلسوف اثرگذار بر تن موش بریتانیا، در بحبوحه‌ی جنگ جهانی اول منتشر شد و باید آن را یکی از

1. <https://www.nytimes.com/2018/08/30/opinion/economy-gdp-income-inequality.html>

2. Gilens, M., & Page, B. (2014). Testing Theories of American Politics: Elites, Interest Groups, and Average Citizens. *Perspectives on Politics*, 12(3), 564-581. doi:10.1017/S1537592714001595

3. <https://chomsky.info/20140107/>

تلاش‌های او برای شناختن و شناساندن ریشه‌های جنگ و سایر مشکلات اجتماعی و ارانه‌ی چاره دانست. راسل در این کتاب کوچک حملات تندی به نظام سرمایه‌داری می‌کند و انتقادهای مختلفی را هم متوجه بعضی اشکال سوسیالیسم می‌سازد. با این‌که حدود یک قرن از انتشار کتاب می‌گذرد، اما با توجه به پیچیدگی انسان و روابط اجتماعی او، تشخیص کامل این‌که کدام نظر آن نویسنده درست و کدام‌ها ناقص یا اشتباه هستند احتمالاً نیازمند ذهن بار و عطف، و تحقیق و تحلیل فراوان و حتی شاید تجربیات جدیدتر بشری است. خود راسل اندیشمندی بود که همواره بر اهمیت زندگی با شک تأکید فراوان داشت.

نظرهای افراد مختلف در ترجمه‌ی این کتاب مرا یاری داد. در اینجا می‌توانم از آقای آفاق دانش‌رنام ببرم که ترجمه‌ی دو فصل اول را خواند و نکاتی مفید مطرح کرد. همچنین از نشرمرکز که کار ویرایش و انتشار این ترجمه را تقبل کرد، صمیمانه سپاس‌گزاری می‌کنم.